

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 70. — STEV. 70.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 24, 1923. — SOBOTA, 24. MARCA, 1923.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ZAPUSTITE RUHR! ZAHTEVA KANCER

Brezpogojno izpraznenje Ruhr okraja je edini temelj, na katerem je mogoče razpravljati o miru, — pravi Cuno. Posebna 'buffer' država naj zajamči varnost Francije.

Berlin, Nemčija, 23. marca. — Kot že poročano, je bil kancsar Cuno nadušeno sprejet v bavarskem glavnem mestu. V odgovor na različne nagovore je rekel, da je treba na vsak način nadaljevati s politiko pasivnega odpora proti Franciji in Belgiji.

V bavarskem državnem zboru, je v svojem odgovoru na nagovor predsednika zbornice namignil slično ter reklo v nadaljem, da bo moga biti zvezna vlada uspešna v svojih naporih ter konečno zmagovala, le če mora računati na podporo parlamentov zveznih držav ter z enotnostjo celega naroda.

V nekem govoru v mestni hiši v Monakovem je reklo kancsar Cuno, da mora temeljiti vsaka razprava glede zaključenja konflikta s Francijo na brezpogojnem izpraznenju zasedenega ozemlja. Dokler ne bo režim nepostavnosti definitivno opuščen, ni mogoče misliti na izpolnjenje obligacij, katere je prevzela Nemčija, ko je podpisala mirovno pogodbo.

Nemčija bi lahko sklenila sporazum s Francijo, ki si želi miru in rekonstrukcije, a nikdar s Francijo, koje cilj je odtrgati Po-rensko in Ruhr okraj ter uničiti Nemčijo.

Nadale je reklo, da ne želi pretežna večina naroda na levem bregu Rena buffer-državo, da zajame včas včas Francijo. Razorenja Nemčija potrebuje več varnosti kot pa Francija, ki ima mogočno silo na kopnem ter mogočno mornarico.

Ropa se je baje vdeležilo pet ali šest mož. Dva sta splezala na lokomotivo ter prisili strojevijo, da razveljavi, da je ustavljal vlak. Dva nadaljnja roparja pa sta pazila na druge železniške uslužbence izjavljajo, da jih evsebovala oropana kara trgovska blaga, vendar pa ni bilo mogoče izvedeti za nadaljnje podrobnosti.

Ropa se je baje vdeležilo pet ali šest mož. Dva sta splezala na lokomotivo ter prisili strojevijo, da razveljavi, da je ustavljal vlak. Dva nadaljnja roparja pa sta pazila na druge železniške uslužbence, medtem ko so nadaljnja nakladali tovorni avtomobil.

Policija je arretirala tri mlade moške, o katerih domneva, da so se vdeležili napada.

SMRT JEKLARSKEGA MAGNATA.

Buffalo, N. J., 22. marca. — V nekem telefonskem sporočilu se glasi, da je nedavno umrl Leonard R. Steel, načelnik R. Steel Corporation, znan jeklarski magnat.

katerega je imenoval radi tega Ivan Grozni. Včeraj sta prišla v prodajalno dva roparja, ki sta vzelata zlato uro in \$85. Pes je ves čas stal na strani ter mahal počasno z repom. — Od sedaj naprej ga bom klical Ciril. — je reklo oropani.

IVAN GROZNI NI BIL TAKO STRAŠEN.

Frank Torogrosse, ki ima proizvodljivo nekje v New Yorku, ima strašno hudo izgledajočega psa.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potem naše banke izvršujejo naslednje, ktere in po zvezkih

Včeraj se niso naločili.

Jugoslavijo:

Naspodilja na nadaljnje poslo in izplačila "Kr. poštni tehnični urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din.	\$ 1.30	K 400
200 Din.	\$ 2.40	K 800
500 Din.	\$ 5.70	K 2,000
1000 Din.	\$11.30	K 4,000
2000 Din.	\$22.40	K 8,000
5000 Din.	\$55.50	K 20,000

Italija in nasledne osmije:

Naspodilja na nadaljnje poslo in izplačila "Jadranska banka" v Trieste, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 3.00	
100 lir	\$ 5.70	
300 lir	\$16.20	
500 lir	\$26.50	
1000 lir	\$52.00	

Za pošiljanje, ki presegajo mesec pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnost še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslan denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolžnjih plajte poslovne agencije v tem Redu.

Denar nam je poslat najbolj po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street
New York, N. Y.
Glede ustvarjalstvo Jadranske Banke.

MRS. ANO BUZZI SO OBDOŽILI UMORA

Z njem vred je bil arrestiran tudi njen svak. — Policija je zasledila revolver. — Izposodila si ga je dva dni pred umorom bogatega kontraktora.

New York, N. J., 23. marca. — Premeteno in spremno detektivsko delo, ki je zasledilo revolver, s katerim je bil ustreljen na samotnem lotu v Bronxu Frederick Schneider, bogat kontraktor, imel za posledico arretacijo Mrs. Ane Buzzi, ki je obdožena umora ter William Turca, njenega svaka, šeferja po poklicu. Om je bil pridržan kot materijalna priča proti varščini v znesku \$50,000.

Revolver, Colt izdelek, so našli na sedežu poleg umorjenega moža, ki je bil ustreljen od zadaj v galo, za desnim ušesom. Tur je identificiral to orožje kot ono, katero si je izposodil dne 22. februarja od nekega neznanega moža ter ga dne 24. februarja posodil Mrs. Buzzi, to je dva dni pred umorom. Mrs. Buzzi noči niti potrditi, niti zanikati povesti svojega svaka.

Zasledovanja revolverja iz Coltove tvornice skozi pol dučatko različnih rok in končno do Mrs. Buzzi, neposredno pred zločinom, je skoval nadaljnji in mogoče najmočnejši člen v verigi okolišnih dokazov, ki so spravili žensko, ki je živila s Schneiderjem osem let kot njegova žena, v preiskovalnem zaporu in sedaj je bila dvignjena napram njej najbolj resna izmed vseh obtoč radu.

Včerajšnja arretacija je prišla povsem presenetljivo. Pred osmimi dnevi je bila izpuščena Mrs. Buzzi, ki je bila zadržana kot materijalna priča, proti jamičini — \$5000. Okrajni državni pravnik iz Bronx-a, Gleeson, je namignil, da ne morejo oblasti nikamor naprej s slučajem in takrat je vsak domneval, da bo ostal slučaj nadaljnja neresena morilna zadeva, kot jih je bilo že dosti v New Yorku.

Mrs. Buzzi je povsem prostodušno govorila ter odgovarjala na skoro vsa stavljenja ji vprašanja. Celo proti navodilom njenega zagovornika, James Donnellyja, je priznala svoje dolgo intimno razmerje s Schneiderjem. Povedala je, da je upala, da se bo poročil z njo, ko se bo ločil od svoje žene ter celo priznal, da je pogosto prepričal ž njim.

Oblasti so izvedele vse to in obenem tudi, da je videl nekdo žensko v zimski suknji, slično oni Mrs. Buzzi, odti od avtomobila, v katerem so našli umorjenega kontraktora, a Mrs. Buzzi je odvrnila z alibiom ter trdila, da je bila ob času umora v svojem stanovanju.

To je bilo vse in preiskava okrajnega pravništva je bila naenkrat prekinjena. Sedaj, ko so zasledili izvor revolverja do Mrs. Buzzi vsled spretnega dela detektivov, je bila preiskava obnovljena. Po včerajšnjih arretacijah je pričela veleporota v Bronxu in razmotrivanje pričevanj. Mr. Gleeson je reklo, da bo zahteval dvignjenje obtožbe po prvem redu glede Mrs. Buzzi in proti Tureu dvignjenje obtožbe radi soudnežbe. Najkasneje v pondeljek, bo velike porote obnovila svojo preiskavo.

tekmo, katere so zaslišali pet novih prič, kajih imen pa okrajni pravnikov noče izdati. Dve teh priči sta bila ženski in eden moških prič je bil najbrž oni, ki je posodil revolver Tureu.

Tekom noči so se večkrat odpeljali na različna mesta in zgodaj včeraj zjutraj se je ustavil avtomobil Mr. Gleesona pred stanovanjem Mrs. Buzzi.

SACCO JE PRENEHAL STRADATI.

Slika nam kaže Nicolo Sacco, ko zapušča jetnišnico v Dedham, Mass. Dolže ga, da je umoril s svojim tovarišem Vanizettijem pred dvema leti v South Braintree plačilnega mojstra ter ga oupal. Zadnji mesec se je Sacco postil v jetnišnici ter je tako oslibel, da so ga moral podpirati, ko so ga odvedli v bolnišnico za slabou mne. Za opriščenje Vanizettija in Sacco so se zavzeli socijalisti, ki imajo sklep, da ne želijo, da bi umoril.

Angleški premogarji prete s strajkom. — Producija premoga se je v zadnjih mesecih izvanredno zvišala.

MR. "MARSHALL" JE POZABIL DEŽNIK

Bogati občudovalec umorjenne Dorothy Keenan je pozabil v njenem stanovanju svoj dežnik in rokavice. — Tudi njegov glavnik so našli na postelji poleg trupla.

New York, N. J., 23. marca. — Čeprav je okrajni državni pravnik tudi včeraj prikral identičnost milijonarskega občudovalca Doroteje Keenan, zadnjega človeka, ki jo je videl živo, so vendar informacije iz drugih virov takega značaja, da stavljajo "John Marshall" v kaj ednino luč gleda krog poldeverih.

Cudni molk, katerega se poslužuje vsi oni, ki pridejo slučajno v stik z Keenan - Marshall zadevo, je povzročil številne spekulacije. V kolikor znano, sta le dva uradnika, ki poznata resnično imajo Marshalla. Ta dva sta Mr. Pecora ter inšpektor Coughlin.

V urad okrajnega pravnika so že pričela prihajati pisma glede identičnosti Mr. Marcella.

Ljudje vprašajo, zakaj se ravno njemu dovoljuje prednostno postopanje.

V tem ožiru se je izrazil Mr. Pecora:

— Obžalujem, da se ožirajo ljudje s sumom na vsako dejanje javnega uradnika.

— Vi ste rekli, da želite Mr. Marshalla, ker ima družino. Kaj pa z Wilsonom?

— Tudi Wilson ima družino. Razentege pa tudi ni imel nikakih nespodobnih stikov z delikto. V celi tej zadevi je bil stavjen v popolnoma napačen položaj.

Uradniki so včeraj opozorili na dve dejstvi, namreč na lahko, s katero so zasledili moža Miss King ali Keenan, potem ko je pričela lanskoga leta pred sodiščem, da ga ni videla od leta 1914, in da ga smatra včed tega mrtvim.

Oppel, njen prejšnji mož, se je sam oglasil ter telefoniral okrajnemu pravniku. (No, potem je bilo res treba velike izvrenosti od strani detektivov, da so ga "zasledili". Stavec.) Ko je bila Doroteja dovoljno ločitev zakona, so vsi domnevali, da se hoče poročiti z Guimaresom. Njeni matati pa pravijo, da je Marshall obljubil zakon, kljub dejstvu, da ima ženo in tri otroke. (Pa se ljudje še čudijo, da se pojavitajo elementi, ki hočejo vzpostaviti nov socijalni red! Stavec.)

Uradniki so nazirana, da se je Miss Keenan pripravljala na stopiti proti Marshallu glede začinka na biznes - način. Pretekla decembra je vzela svoj denar iz Harriman National Bank ter je znameno, da niso bile njene finan-

ci posebno zadovoljive.

Najnowjši glavnik, ki je nastopil v slučaju, je temnorjavne barve ter iz dragega materiala. Načini so ga v postelji, v bližini desne noge Miss Keenan.

Nadaljnja sporna tpeka, v kateri je stopil državni pravnik na stran "Mr. Marshalla" proti Thomasu, vozniku vzpenjače, je bila uravnana tako, da je imel Tho-

TRGOVINA EDINA BRIGA BOLJEVIKOV

Nansen je rekel, da je Trockij izjavil, da je trgovina prva brigga sovjetrov in bi rad videl konfederacijo držav. Boljevički imajo polovico manj vojakov kot jih je imel car. — Proti nadvlasti severne Amerike.

London, Anglija, 23. marca. — V prvi seriji člankov katere piše za "Westminster Gazette," zaznamuje dr. Nansen, slavni raziskovalec, utis, katere je dobil tekmo v pogovorov z ruskimi voditelji v Moskvi, kjer se je mudi februarja meseca.

Dr. Nansen pravi, da je za ruske uradnike najbolj važno vprašanje, da je rekonstrukcije Rusije ter vprašanje zopetnega uveljavljanja normalnih ekonomskih odnosa. Dr. Nansen je rekel, da se konečno sklene mir in nadalje je rekel, da je ponudil skrčenje sovjetske armade na 200,000 mož, če bi druge dežele vprizoreli slična skrčenja, da

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

RANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja leta leta Amerika	Za New York za celo leto	87.00
In Canada	za celo leto	88.00
za pol leta	za pol leta	83.00
za četrt leta	za pol leta	81.00

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemljil nedelj in praznikov.

Dopolni kres podpisna in osebnična se ne približujejo. Danar naj se blagovati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnosti, prosimo, da se nam tudi prejmejo blagovne nizamni, da hitreje najdimo zadrževalnika.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

BILJONDOLARSKI TRUST

Eden največjih trustov v Združenih državah je American Telephone and Telegraph Company.

Svojo glavnico je povečal od \$750,000,000 na \$1,000,000,000.

Telefonski trust je s tem prekobil United States Steel Corporation, ki je bila kapitalizirana za sveto malo manj kot tisoč milijonov dolarjev.

Telefonski trust ni imel nobenih slabih časov, niti pred vojno, niti pozneje.

Njegovi čisti dohodki so narasli tekomprieklega leta na več kot \$60,000,000. Te velikanske svote ne moremo primerjati z bornimi \$6,000,000 katere je dobila družba tekom leta 1900.

Kljub temu pa so cene telefonske službe poskočile ter neprestano naraščajo tekomprieklega leta zadnjega četrt stoletja.

Kot vsi drugi trusti, hoče tudi telefonski trust vbiti javnosti v glavo, da je poštanjak. Kljub temu pa dela prevelike dobičke. Skupa se tudi prilizniti javnosti, ko ponuja svoje delnice odjemalcem družbe.

Konec decembra preteklega leta je izjavil, da ima skoraj 250,000 delničarjev. Na Wall Streetu pa je splošno znano, da jih nima toiko in da morajo delaveci, uslužbeni pri trstu, sprejemati manjše plače kot jih zaslужijo.

Delavec v tem trstu je prav tako izrabljal kot drugod ali mogoče še bolj. Glavna napaka je, da niso ti delaveci organizirani. Trust je odločeno protestiral proti vsem poskusom mladih deklic, zaposlenih pri njem, da se organizirajo ter solidarno nastopijo.

Trust, ki predstavlja kapital tisočih milijonov dolarjev, gradi svoja nova bogastva z omajanimi živeci tisočerih telefonistov.

Ta velikanski problem zahteva neposredne rešitve, ne le glede telefonskega biznesa, temveč tudi popoldne kontrole na delavstvu v tem hitrem modernem industrijskem življenju.

Ameriško delo ne sme čakati na vladno pomoč v svojem boju proti kapitalizmu.

Nemški odpor.

Bolgarski poročalec opisuje v "Dnevniku" energičen odpor nemškega naroda v zasedenem ozemlju. "Okupacija", pravi, "je končana. Francoska vojska gospodari v sto in sto najbogatejših nemških mestih in vasih. Toda bo v ruhrskega okraju se šele začenja. Nemški odpor se začenja spontano od vseh strani. Moleča vojna! Francoski generali izdajajo povelje za poveljem, toda hih se jim ne pokari, marveč nasprotno, uradne osebe, uradniki, delaveci v zasebnih podjetjih in meščani izkoriscijo vso priliko, da odgovore na ta povelja: Mi smo državljanji naše domovine, pokorimo se samo odredbam naše nemške vlade. Vrhovni generalnik okupacijskih čet general Degoutte je zapovedal rušniskim ravnateljem okrog Essena in Bochuma pod posebno odgovornostjo, naj začeno zopet pošiljati premog. Francoski generali, ki sta ga dosedaj dobivali Francije in Belgijo na račun reparacij, ravnateli so odgovorili: "Nobeno nasilje nas ne more prisiliti, da izdamo v onečastimo svojo domovino. Dokler se nahaja vaša vojska v ruhrskega okraju, ne priznavamo nobenih reparacijskih obveznosti. Delaveci, ki so bili povabljeni na neko posvetovanje s francoskimi generali in inženirji, so odgovorili s pismenim protestom: Na naših tleh ste same sovražniki. Ne spuščamo se v nobene razgovore. Železničarji uprava je dobila nalogu zbrati o-krog Essena, Bochuma in Dortmunda 20 do 30 tisoč wagonov. Ob določenem času ni bilo nobenega wagona. Železničarji so od-

rudniških podjetij so dobili: pismo naredbo, naj takoj prično z delom, sicer, jin bo konfisciran, te samo celo premoženje, marveč bodo aretrirani in zaprti vsi članji njihovih rodbin. Nato so odgovorili essenski industrijski na celu s Kruppovimi ravnatelji: Dostojni ste, da se borite s topovi in jemite proti našim ženam in otrokom. Če vas ni smr pred zgodovino, borite se. Naša borba bo bolj slava. Župan Bochuma je dobil brzojavko, naj pošilje rudniške delovodje v Duesseldorf, kjer jih pričakuje vrhovni general Degoutte. Če ne pridejo prostovoljno, naj jih pošlje pod stražo. Župan je odgovoril: Povelje sem izročil, toda posegati na vest in svobodo državljanov nimam pravice.

Bravo Thyssen! Ta klic je napolnil ves nemški tisk. Župan mesta Muelheim je povabil tega glavnega podjetnika v ruhrskega stanu. Ko je ta odklonil povabilo, ga župan ni hotel aretrirati. Tyssen pa je raztrgal izročeno mu povelje pred francoskim čestnikom z besedami: "Povelju sovražnika se ne pokorim".

Boj v ruhrskega ozemlja je v polnem razvoju. Pred topovi in kartečami francoske armade stoji tista volja naroda, ki može nobenega robstva. To je boj, ki ga zgodovina doslej še ni poznala. Kakšen bo njegov konec in posledice, tega nihče ne ve. Eno je gotovo: nemški duh se ni zlomil, čeprav bi se ponovile vse grozote 30-letne vojne".

Iz Slovenije.

Reminiscenca iz vojnih časov.

Bivši slovenski častnik, ki svojega narodnega čustvovanja niti v avstrijski uniformi ni izgubil, piše v "Jutru": Leta 1917. smo se sestajali v Građevi Landhaus-kellerju v takozvanem "Kernstockstüberlu", slovenski oficirji in enotniki. Bili smo popolnoma izolirani in smo peli slovenske pesmi. Navzlie temu, da se nihče ni mogel smatrati izvajalnega, ker smo bili sami v posebni sobi, so nas napadli sinovi "kulturnega" naroda s psovkanimi: "Marsch hin aus, windische Hunde!" Poteckla so leta in misili smo, da se nahajamo v naši svobodni nacionalni državi, pa kakva prevara! V Celju se dovoljuje vzdol odločenosti protesta vse slovenske javnosti javna demonstrativna prireditev ostanek nekdajnega nemščina in nemščarstva na našem ozemlju. In je prikelo ogorčenje do vrhuncu, ko je razjarjeno ljudstvo hotelo samo preprečiti izvajanje Nemcev in renegatov (slovenskih odpadnikov), ki nadetelo na bajonet v rokah jugoslovanskih orožnikov in vojakov! Isteči si sta bila že večkrat odlikovana Martin Kunčič in France Zaje, od sodišča, se jake zanimajo tudi za divjačino po tujih loviščih. Tako sta v novembra na Požarjevem rovnu ustrelila 1100 K vredno kozo, jo spravila v nahrbnik in se s plenom nizeno pedala domov.

Zasadič pa ju je na potu v Novem mestu. Porocil se je France Berden z goščenjem Mimo Hladnikovo.

Poročka v Novem mestu.

Poročil se je France Berden z goščenjem Mimo Hladnikovo.

Posurovelost naših fantov.

Posestnik Franjo Dolinšek se je na potu v Izlake sprekel s fanti Jakobom Gricarjem, Josipom Juvanom in Josipom Perkom. Fanti so ga smrtno nevarno preprečili, in Dolinšek je klub zdravniški posrednik 2 dni pozneje umrl. Fante so orožniki spravili v luknjo.

Divja lovca s suhimi gobami.

Naši so izdali naredbo, da se ima konfiscirati skupno s prevoznicimi sredstvi ves natovarjen premog na Remi. Množica tovornih ladij je napolnila Reno na več mestih tako, da je bila izključena vsaka plovba. Personal je zapustil transport s protestom: Konfiskacija ladij in premoženja, ki ne pripada nemški državi, marveč je pri vratu last, je tativna in vulgarne razbojništvo. Nekaj dni po okupaciji je življenje v ruhrskega okraju popolnoma utihnilo.

Pravijo, da je dobilo državno pravdiščo nove dokaze, da je madama Buzzi ustrelila Schneidjerja. Pa naj imajo še take dokaze, ženska ne bo umrla na električnem stolu.

Poročnik in sodnikom bi morda kdo v takem slučaju očital negentlementstvo.

Ameriška sodišča so pa gentlemanska, o, gentlemanska in pol, posebno kadar sodijo ubogo dežavskemu paro, ki je prisiljena pomagati si na drug način, če ji ne dajo zasluzka.

Jugoslovanska krona bo kmalu izginila.

Napravila bo prostor dinarju.

Zakaj pa ne denarju?

To bi bilo veliko boljše za splašen dobrobit jugoslovanskega naroda.

Noben izseljence ne ve, kje se nahaja.

Edinole vlada ve, kje je, pa noče vedeti.

Takle priselnški komisar nič ne dela. Določ bi bilo presramljivo.

On nima tajnika.

Tajnik mu pomaga.

Nemški vojaki ob državni meji.

"Slovenski Narod" je demontral vest, da bi bil med radikalci in Nemci sklenjeni, kateri sporazum glede premestitve nemškega polka v Maribor. Temu demontralju nasproti pondarja mariborski list "Tabor", da sploh ne gre za premestitev kakršega nemškega polka v Maribor, ker nemški polki sploh ne obstajajo v jugoslovenskih armadih. Res pa je prav "Tabor", da pride k mariborskemu 15. pešpolku 500 nemških novincev iz Banata. Če niso nikakoga sporazuma med banatskimi Nemci in sedanjim vlado, čemu neki pošiljajo nemške rekrute ravno na jugoslovansko-austrijsko mejo!

Težek bik.

Kmetijska šola na Grmu redi bik na plemenjaka montafonske pasme, ki tehta blizu 900 kilogramov in je star 4 leta. Zaradi lahke in dobre plemenitve se ga bo držalo kar mogoče dolgo za plemem. Vsi, ki zavod običejno, občudujejo to v plemenitku oziru lepo žival.

Peter Zgaga

Casopisje poroča:

Slavni nemški zdravnik Foerster je dognal, da se Leninu pamet suši. V najkrajšem času bo popolnoma ohromel in bo postal slaboumen.

Ta vest je pretresljivo žalostna, kljub temu pa jako značilna.

Lenin je že vsaj en evropski državnik, kateremu se zamorejo možgani posušiti. Pri drugih diplomatih v Evropi je kaj takega sploh nemogoče.

Imajo namreč preveč mokrote v glavi.

Dosedaj so spoznali zločince po odtisih prstov. Ta sistem pa se ni zdel nekemu francoskemu učeniku zadosten.

Šel je terej in iznašel nov sistem, kakš se da zločinea in kršileva sponzori.

Ce bi tukaj v Ameriki ljudi po sponzori, in obsojali, bi bili ter izvredno po uveljavljenju osemnajstega amendmenta vse jenšnice polne.

Izmed vseh cigaret ti tekne najbolj zadnja cigareta.

Cikaški sodnik je rekel pijanemu, naj si sam določi kazen.

In pijanec si jo je določil na deset dolarjev ter bo poleg tega povrnil sodniške stroške v znesku šestih dolarjev.

Sodnik je bil s tem zadovoljen, da in poleg tega še tako velikodušen, da ni hotel vzeti denarja za stroške.

Tako poročajo listi.

Hvalični možak se mu je najbrž revanziral z enim ali dvema kvartoma.

Poročajo, da bo šel papež v Lurd.

Ali bi ne bilo boljše, če bi šel kam drugam kazati svoj vpliv?

Naprimer v Ruhu ali v naši Primorje, kjer ni božja, pač pa križeva pot?

Pravijo, da je dobilo državno pravdiščo nove dokaze, da je madama Buzzi ustrelila Schneidjerja. Pa naj imajo še take dokaze, ženska ne bo umrla na električnem stolu.

Poročnik in sodnikom bi morda kdo v takem slučaju očital negentlementstvo.

Ameriška sodišča so pa gentlemanska, o, gentlemanska in pol, posebno kadar sodijo ubogo dežavskemu paro, ki je prisiljena pomagati si na drug način, če ji ne dajo zasluzka.

Jugoslovanska krona bo kmalu izginila.

Napravila bo prostor dinarju.

Zakaj pa ne denarju?

To bi bilo veliko boljše za splašen dobrobit jugoslovanskega naroda.

Noben izseljence ne ve, kje se nahaja.

Edinole vlada ve, kje je, pa noče vedeti.

Takle priselnški komisar nič ne dela.

Delo bi bilo presramljivo.

On nima tajnika.

Tajnik mu pomaga.

Spomlad se bliža.

Spomladanski čas se prične krog 21. marca. Vsakdo pozdravlja krasno raz

Leonid Andrejev:

Povest o sedmih obešenih.

Za Glas Naroda prevel A. Šabec.

(Nadaljevanje.)

Ko se je zmračilo, je Janson vidno shujšal. Na njegovem obrazu, ki je postal zadnje dne lepo gladek, se je nabralo tisoč gub. Postal je apatičen in brezbržen za vse; njegovi gibi so bili počasni, kakor bi bil vsak gib glave in vsaka gesta roke največja težava, za katero treba prej težkih študij. Ponoči je ležal Janson na postelji, ali oči njegove se niso zaprle; ostale so odprete do jutra.

— Ah! — se je začudil jetničar, ko ga je videl naslednjega dne.

Z zadostovanjem in zadovoljstvom učenjaka, kateremu je uspel nov in uspešen eksperiment, je oglodoval obsojenega moža: sedaj je šlo vse gladko svojo pot. Satan je osramoten in spet je vzpostavljal dostojanstvo-jetničnice in vešal. Uslužno, skoraj usmiljeno, je vprašal jetničar:

— Ali bi rad koga videl?

— Čemu?

— Np., da mu poreče žbogom ... da se poslovši ... od matere morda, od brata? ...

— Jaz ne maram biti obešen! — je dejal Janson z nizkim glasom, sklepčič od strani na jetničarja.

Jetničar ga je gledal, a ni rekel besede.

Proti večeru se je Janson nekoliko umiril. Dan je pretekel tako običajno, drsajoči koraki, prijetajeno govorjenje po hodnikih takto navadno in dvomljeno, da je Janson spet pričel dvomiti o ekskurziji.

Dan in noč sta se menjavala, in žnjima sta se menjavala up in strah. In tako je šlo naprej do večera, ko je štul, ali slišal ali domel, da bo prišla ponj neizogibna smrt čez tri dni, — ob solnčnem vzhodu.

Janson ni nikdar misil o smerti; zanj ona ni imela nikakih oblik. Ampak sedaj je natančno štul, da je stopila v celico, da ga iše, da tiplje po njem. Da bi ubeval njenemu mrzlemu, koščenemu prijemu, je pričel begati po celici.

Celica je bila tako tesna, da je bila, kakor da ga kot kodričajo nazaj proti sredini. Nikjer se ni mogle skriti. Često se je zatelet s telesom ob zid, enkrat ga je vrglo ob vrata. Obtežil je na tleh, ves se tresel, z obrazom navzdol; tedaj je štul na sebi tipanje smerti. Ležeč na tleh, z obrazom na umazanem asfaltu, je Janson v grozi kričal, dokler je prispela pomoč. Ko so ga dvignili od tal, posadili na posteljo ter mu poškropili obraz z mrzlo vodo, si ni upal odpreti oči. Počasi je napolj odpril eno oko, pogledal v kot ter znova zakričal.

Toda mrzla voda je storila svoje. Jetničar, vedno isti stari mož, je očetovsko potrepljal Jansona po glavi. Ta dotik gorkega življenja mu je pregnal misli o — smerti. Ostanek noči je prespal v globokem snu. Ležal je na hrbtu, odprtih ust in glasno je sunčal.

Nato je napočil zopet dan in žnjim glasovi, koraki, zeljnata juha... Njegova omejena pamet ni mogla razumeti: danes prijetnost belega dne in duh po zelju, a čež dva dni pride smrt...

Misil ni prav ničesar; niti ur ni štel; bil je enostavna žrtev strahu in groze, ki je neusmiljeno gospodarila po njegovih možganih: danes življenje, jutri — smrt... Jedel ni več, spal ni več; ponocni je sedel na stolu ali pa nemirno hegal po celici.

Jetničarji so se nehalo brigati zanj. Bil je pač končno v stanju, ki je običajno pri obsojenih na smrt.

— Zdaj je takoreč ob pamet; ničesar ve če bo štul, dokler ne napoči trenutek smrti. — je dejal jetničar, motreč ga z izkušenim očesom. — Ivan, ali sliši? Hej, ti, Ivan!

— Jaz nočem biti obešen! — je dgovoril Janson, in pri tem ne mu je pobesila sponđna celjstvo.

— Ce bi ne bil moril, te ne bi

obesili, — je odgovoril glavni jetničar, mlad mož in važna osebnost z redom na prsih. — Da si mogel krasiti, si moril, zdaj pa ti ne diši, biti obešen!

— Jaz nočem biti obešen! — je spet monotono odgovoril Janson.

— Nu, če nočes, pa nočes; to je tvoja stvar. Ampak bolje, kakor da govoris budalosti, bi bilo, da spraviš v red svoje stvari. Gotovo imaš kaj, kar je od vrednosti.

— Ničesar nima, prav ničesar.

Srajeo, ki jo ima na sebi, in hlače!

Tako je potekal čas do četrtnika. V četrtek, opolnoči, pa je stopilo večje število mož v Jansonevo celico; neki mož z epletami na ramah, mu je dejal:

— Pripravi se! Čas je, da gremo. —

Janson se je leno in počasi oblačil v vse, kar je imel ter si končno ovil svoj umazani šal okrog vrata. Medtem, ko ga je gledal, kako se je oblačil, je dejal mož z epletami, ki je pušil cigareto, svojemu asistentu:

— Kako toplo je danes! Spomlad je!

Janson je zaprl oči; bil je čudno zaspan. Stražnik je zaklical:

— Jetničar ga je gledal, a ni rekel besede.

Proti večeru se je Janson nekoliko umiril. Dan je pretekel tako običajno, drsajoči koraki, prijetajeno govorjenje po hodnikih takto navadno in dvomljeno, da je Janson spet pričel dvomiti o ekskurziji.

Porotna dvorana je že cel dolpedan nabito polna jakozvanega oddišnješkega, občinstva, oddišnih damic in gospodov, znanec iz kluba čara. Pri durilih se gnete še skupina mladih čaršnikov, ki ne morejo več v dvorano, da bi slišali zagovor svojega znanca iz Velike kavarne, 24letnega Karla Jenka, asistenta južne železnice v Mariboru, ki je tekmo podrgoletne dužbe izmaksnil pri južni železnici dva milijona krov in skoro do zadnjega vinjarja vse zapravil s svojo ženo in tovarši.

Med vojno je bil Jenko iz 6. rednega poklican v vojakom, napravil je vojno "mature in se polagona privadol komednemu življenu. Po vojni pa je stopil v Maribor in službo pri južni železnici. Ker mu plača ni zadostovala za udobno življene, ki ga je bil vajen, je zacetil tihotipati. Pelagonia pa je pošla obmenjana kontrola ostrešja, in tihotipati so moralni poiskati druge vire dohodkov. Tudi Jenko se je z lahkoto znašel v novi situaciji. V službi južne železnice mu je bilo pri računske oddelku pregovne sekcijske poverjeni izplačevanje delavev, ki so smeli že po 10. vsakega meseca sprejemati na svoje plačilo predajem. Jenko je v takih slučajih napravil sprejemico za znesek, ki bi ga, naj bi rabil za izplačilo predajemu in jo dal podpisati od načelnika progovne sekcijske, nakar je dvignil denar pri postajni blagajni južne železnice. Te sprejemnice so bile izpolnjene le s številkami in Jenko je imel zato lahkovo delo; če je potredilo glasilo na primer na 2000 din, je enostavno pripisal spredaj še eno številko in dvignil tako enkrat 22.000 din mesto 2000 din. Drugič je bil drznejši in si je izstavil potrdilo za več sto tisoč krov, kajti vse obračun zaračunavanje je vedel on sam in pošiljal vse račune naravnost v Ljubljano, tako da v Mariboru ni mogel niti zapaziti izvršenih goljufij. Načelnik progovne sekcijske inž. Havačiu je tudi neomejeno zaupal ter podpisal vsako predloženo sprejemico. Kritičnejši dnevi so nastopili za Jenko septembra 1922, ko je odšel inž. Hava v Avstrijo in je dobil za naslednika ruskega brigadiča inž. Kulakova, ki je že pri vsej sprejemnici zahteval poslušnula o uporabi denarja. Obdolženec se je zviral na vse načine in keneno inženirju vrnil sprejemnico s tako spremno ponarejanjem podpisom, da Kulakov tega niti opazil ni. Odkritju mahinacij se je takrat Jenko izognil. Naprej pa si je pomagal tako, da je porajal podpis načelnika in dvigal denar s ponarejanju sprejemnicami. Tako je obdolženec dvignil za štiri leta težke ječe, kar je vzel na značje s smehljajem na ustih.

Sodišče je uvelo preiskavo in degalo, da je obdolženec res zkrivil priznana hudočelstva. Danes je bil pri poroti obsojen na 4 leta težke ječe, kar je vzel na značje s smehljajem na ustih.

— Zdaj je takoreč ob pamet; ničesar ve če bo štul, dokler ne napoči trenutek smrti. — je dejal jetničar, motreč ga z izkušenim očesom. — Ivan, ali sliši? Hej, ti, Ivan!

— Jaz nočem biti obešen! — je dgovoril Janson, in pri tem ne mu je pobesila sponđna celjstvo.

— Ce bi ne bil moril, te ne bi

obesili, — je odgovoril glavni jetničar, mlad mož in važna osebnost z redom na prsih. — Da si mogel krasiti, si moril, zdaj pa ti ne diši, biti obešen!

— Jaz nočem biti obešen! — je spet monotono odgovoril Janson.

— Nu, če nočes, pa nočes; to je tvoja stvar. Ampak bolje, kakor da govoris budalosti, bi bilo, da spraviš v red svoje stvari. Gotovo imaš kaj, kar je od vrednosti.

— Ničesar nima, prav ničesar.

Srajeo, ki jo ima na sebi, in hlače!

Tako je potekal čas do četrtnika. V četrtek, opolnoči, pa je stopilo večje število mož v Jansonevo celico; neki mož z epletami na ramah, mu je dejal:

— Pripravi se! Čas je, da gremo. —

Janson se je leno in počasi oblačil, Pomladni zrak na dvorišču je napravil manj poseben vrt; njegov nos ga je pričel vonjati; bilo je južno, tajajoče vreme in od strešnih žlebov so pada na zemljo debele водne капljice. Dočim so žandarji stopali v nerazsvetljeno voz, držeč pri tem za sablje, da niso žvenketale, si je Janson leno trebil nos ter si popravil svoj šal.

(Dalje prihodnjič.)

Konec carističnega poslanštva.

Francoska vlada je obvestila ruskega carističnega poslanika Maklakov in Parizu, da ga ne more več smatrati za diplomatskega predstavnika. Po tem se sodi, da namerava Francija stopiti v ekonomski zvezce s sovjetsko Rusijo.

Vseučilišče v Bukarešti zaprto.

Zaradi neprestanih protizgodovinskih izgredov je rumunska vlada sklenila vseučilišče za dobo enega semestra zapreti.

Maribor, 5. marca.

Otrok vojnega časa. — Goljufija 2 milijonov krov.

Porotna dvorana je že cel dolpedan nabito polna jakozvanega oddišnješkega, občinstva, oddišnih damic in gospodov, znanec iz kluba čara. Pri durilih se gnete še skupina mladih čaršnikov, ki ne morejo več v dvorano, da bi slišali zagovor svojega znanca iz Velike kavarne, 24letnega Karla Jenka, asistenta južne železnice v Mariboru, ki je tekmo podrgoletne dužbe izmaksnil pri južni železnici dva milijona krov in skoro do zadnjega vinjarja vse zapravil s svojo ženo in tovarši.

Izpred mariborske porote.

Maribor, 5. marca.

1960.993 K in ves ta denar, razen 16.000 K, ki so jih še našli pri atiranecu, zapravil.

Njegovemu goljufivemu početju so prišli na sled še krog novega leta, ko je obratno ravnateljevjužne železnice zahtevalo pojasnila o zaračunavanju večjih zneskov za prvo polletje 1922. Pri arretaciji so našli v obdolženčevem stanovanju krasno novo poliščivo, polno zlatnine in ženskega nakita.

Svoj list stane iz Ljubljane do New Yorka za vse proge jednako \$105.00 in \$8.00 head tax za III. razred; za drugi razred pa je mogoče kupiti karto samo od pristanišča (Havre, Cherbourg itd.) do tukaj in stane najceneje \$125.00 in \$8.00 head tax. **Jugosloveni dovoljeno potovati preko Trsta.**

Za one, ki bivajo v Italiji, stane vojni list iz Trsta do New Yorka \$103.50 in \$8.00 head tax, nikakor pa ni mogoče v Italijo poslati vojni list od tukaj, ampak si mora vsak sam v Italiji kupiti karto; tja se zamore poslati le denar, da si pletnik sam kupi kartu z ameriškim potnim listom; otroci starci nad 16 let, lahko poslujejo sami, izpod 16 let starci pa le v spremstvu odraslih oseb.

Vozni list stane iz Ljubljane do New Yorka za vse proge jednako \$105.00 in \$8.00 head tax, nikakor pa ni mogoče v Italijo poslati vojni list od tukaj, ampak si mora vsak sam v Italiji kupiti karto; tja se zamore poslati le denar, da si pletnik sam kupi kartu z ameriškim potnim listom; otroci starci nad 16 let, lahko poslujejo sami, izpod 16 let starci pa le v spremstvu odraslih oseb.

Kdor upa, da bo rabil katero izmed teh pojASNIL, naj si to izreže in shrani, za nadaljnja pojasnila naj se nam piše.

JOHNNA WEISS

dne 24. februarja nenašelom sebi

v najlepši moški dobit 42 let.

Pokojni je bil član društva sv. Cirila in Metoda št. 9 Jugoslav. Kat.

Jednote v Calumetu, Mich., in

Calumet Council 1245 Kohlbergovih Vitezov.

Tem potom se srčno zahvaljujem članom obeh društev za obisk

in udeležbo pri pogrebnu, ki se je

vršil dne 27. februarja iz slovenske cerkve sv. Jožeta na pokopališču Lake View ob obilni udeležbi slovenskega in tujerodnega občinstva. Zahvaljujem se tudi v. g. Rev.

L. F. Klopčiču, Rev. P. Špirjevarju iz Ironwooda, Rev.

Zimmermanu, Rev. Reisu in Rev.

Julius Heinzen, ki so opravili mrtvaka obrede v cerkvi. Zahvaljujem se tudi Mrs. Katarini Kostečec, ki mi je ob dnevnih žalostih tako sočutno stala ob strani, drenžama Verbi in Ruppe, Mrs.

McNaughton-Lowell, slega, lovskemu klubu, dramatičnemu klubu Phoenix in drugim za krasne venice in cvetlice, vsem onim, ki so danovali za sv. mašo za pokojnega,

ter vsem neštevilnim prijateljem

in znancem, ki so ranjki obiskali na mrtvaškem odrtu. Naj

menogomči stolcu Van poplača Vaše sočutje in prijazznost!

Pokojni zapušča poleg mene še starise in enega brata, ki živijo v Calumetu, Mich., dne 19. marca 1923.

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovomil G. P.

56

(Nadaljevanje.)

Burno odobravljano ga je prekinilo. Fraza je bila dobro izbrana. Andre-Louis pa je nadaljeval:

— Pustite mi, da govorim naprej o njih voditeljih, — o najbolj plemenitih iz te kanalje ali največjih kanaljah iz vrste teh plemenitašev. Vi ga poznate, — onega tam. Marsikatera stvari se boji, a največji strah ima pred glasom resnice. Kadarkoli sliši njen glas, ga bo takoč zamoril. Najel je vsled tega svoje pristaše, služnike in opredke ter jih poslal, da more zaničevanja vredne buržuje, ki so si drzili dvigniti svoj glas. Isto "zaničevanja vredni buržuje" pa niso hoteli, niso pustili, da bi jih morili po ulicah in cestah Rennesa. Ker so plemenitaši sklenili, da mora na vsak način teči kri, se je zgrodilo, da je tekla predvsem kri plemenitaš. Celo to plemenitaško bando smo pognali s cesta. Zatekla se je v neki samostan in med preživelimi je bil njih odličen voditelj. M. de la Tour d'Azur. Brez dvoma ste slišali o tem odličnem kavalirju, tem velikem gospodarjem nad življenjem in smrtjo?

Pošlušalstvo je pričelo plaskati, a je prenehalo s svojim aplavzom, ko je Skaramuš nadaljeval:

— Voditelje je bilo videti, kako so izginili v samostan. Od onega časa naprej ga ni Rennes nikdar več videl. Mesto Rennes pa bi ga zopet radno videlo. On je junak, a obenem tudi diskreten. Kje pa domnevate, da je poiskal zavetišče ta veliki plemenitaš, ki je hotel, da bi bile ceste Rennes oblite s krovjo njenih mesečanov, ta človek, ki je hotel zadušiti glas te ničvredne kanalje, ki je zahtevala prostost. Kje mislite, da se skriva? Nikjer drugod kot tukaj, v Nantesu.

Zopet mu je zaploskalo občinstvo.

— Kaj pravite, prijatelji moji? Ali res mislite, da je to nemogoče? Povem vam, da je danes tukaj v gledišču in da zre na prizor iz svoje lože. Ali se nočete sedaj pokazati svojim prijateljem, M. de la Tour d'Azur, gospod markiz, ki ste mnenja, da je zgovornost nevarna dar? Radi bi vas slišali. Ne verujemo mi, da ste tukaj.

Brez ozira na to, kar je rekel Andre-Louis, je jasno, da ni bil M. de la Tour d'Azur nikak strahopete. Izjava Skaramuša, da se skriva v Nantesu, ni bila resnična. Prihajal je v mesto povsem jasno ter odlahjal iz njega, brez ozira na ljudi. Glavna stvar pa je bila, da se niso prebivalci Nantesa zavedali dejstva, da se mudi on v njih sredi.

Ker pa ga je Andre-Louis izval, je potisnil markiz na stran zastor, za katerim se je dotedaj skrival ter se pokazal, bled, a samozavesten ter se ozrl najprvo na drzugega Skaramuša in vse one, ki so odobravali zlokobne pripombe Skaramuša.

Ljudje so pričeli kričati. Več glasov se je oglasilo in marsikdo je dvignil palico.

— Morilec! Lepov! Strahopetne! Izdajalec!

On pa se ni brigal za ta vihar ter se smehljal z brezprimernim zaničevanjem. Čakal je, da bo hrup polegel. Kakor hitro bi polegel ta hrup, bi sam nagovoril občinstvo. Čakal pa je zaman in to je kaj hitro zapazil.

Zavladal je velikanski hrup. Pričel se je pretep, v katerem so se navzoči več kot enkrat poslužili orožja.

— Dol s kanaljami, — je vzkliknil nekdo.

— Dol s priviligeranimi stanovi, — je vzkliknil drugi.

Vse kljice pa je preglasil človek, ki je vzkliknil:

— V ložo! Smrt mesaru iz Rennes! Mort de la Tour d'Azurju, ki vojuje vojno proti narodu!

Tako je maskočeli ljudje stopnjice, ki so vodile do lož.

Zmedenost se je razširila z velikansko naglico in kravalo se je razširil iz gledišča na cesti. Loža, v kateri je sedel da la Tour d'Azur, je bila glavni predmet napada buržuazije, a obenem tudi zavetišče vseh onih plemenitašev, ki so bili navzoči v gledišču ter onih, ki sami niso bili plemenitaši, a vendar iz sebičnih namenov prpadal istranki plemenitev.

De la Tour d'Azur je odšel, iz sprednjega konca lože, da sprejme one, ki so se mu pridružili. Skupina plemenitašev, ki je hotela na ta način planiti na pozornico, da se osveti nad predzravnim igralcem, ki je povzročil vse to, je zadebla pri tem na drugo skupino mož, sestavljeni iz ljudi, ki so bili nazorov, katerim je dal Andre-Louis izraza.

Ko je Andre-Louis zapazil to, se je obrnil proti Leandru ter mu rekel:

— Mislim, da je čas oditi.

Leander, ki je bil pod svojo krinko naravnost pošten, je prebledel vsle vse presegajočega viharja. Ker ni mogla njegova pamet pojmeti, kaj se je zgordilo, je nekaj zagral. Toda zdela se je, da sta že prepozno, kajti v tem trenutku, sta bila odzadaj napadena.

Binetu se je bilo končno posrečilo zmazniti se mimo Policijnega v Rodomontu, ki sta ga, videc njegovo razburjenje, poskušala zadrževati.

Krog odra je prihitelo iz zelene sobe pol ducata gospodov, ki so potisnili vstran igralca, katera sta držala Bineta.

Za njimi so torej prihajali z meči v rokah. Toda za njimi so prisi Policijnem, Rodomont, Harlekin, Pierot, Poskvarijel in artist Bask. Vsak je imel v rokah, kar je mogel v trenutku zgrabiti.

Njihov namen je bil rešiti moža, s katerim so kljub vsemu simpatizirali in v kojega so bili osredotočili vse svjeje upanje.

Pred njimi se je valil Binet tako hitro kot se ni še nikdar valil ter vihet v rokah dolgo palico, brez katere si Pantalonu ni mogče misliti.

— Prokleti lopov! — je kričal. — Uničil si me. Prokleti boš plačal!

Andre-Louis se je obrnil k njemu.

— Vi zamenjujete vzrok s posledico, — je reklo. — Več ni mogel. — Binet je silno zavihel palico ter jo zlomil na njegovi rami.

Če bi se ne bil pravočasno umaknil, bi ga bila palica zadebla na glavo. Ko se je premaknil, je segel v žep. Poleg zlomljene Binetove palice se je prikazala pištola, s katero je dal Andre-Louis svoj odgovor.

— Izrekel si svoje svarilo, — je kriknil.

Ob teh besedah ga je ustrelil skozi telo.

Tedaj je pa Andre-Louis zaslišal Policijne besede:

— Osel! Toliko ni bilo potrebno. Stran, takoj! Ali doš pa kožo pustil tukaj. Stran! Proč!

Andre-Louis je poslušal dober svet ter mu je sledil.

Gospode, ki so sledili Binetu na oder, je deloma presenetilo o-

GLAS NARODA 24 MARCA 1923

ROYAL MAIL

UDOBNO FOTOVANJE
V E V R O P O

Parniki z enim razredom.

Glavna "O" parnika "ORBITA"

"ORDUNA", sedaj ispremenjena v eno-

razredna in tretje kabinska parnika,

nujda izvanzredno ugodnost na Hamburg.

Pravilno v treti razred \$120 in v.

Dva izborna nova parnika "ORCA" in

"OHIO", ki imajo 1. in 2. razred; sto-

pita spomnil v evropsko službo.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON, INC. AGENTJE

26 Broadway, N. Y. all lokalni agentje.

Ija sta bila kmet Klander in "kro-

fasti krojč" iz Radovljice.

Zvezka je postala svoje zaupnike

k cesarju Maksimiljanu, ki je ob-

ljubil, da se bo zanje zavzel, a ko

so se pogajanja še vršila, je pri-

šlo že do prvih krvavih bojev med

puntarji in graščaki. V Kočevju

so napadli grad Jurija pl. Thur-

na in ubili njega in njegovega

valpsta. Meseca maja so napadli

grad Mehovo pri Novem mestu in

polbil oba grajska gospoda, njuna

sinova in 16 drugih plemičev. Po-

tem so padli gradovi: Thurn, Ra-

ka, Mokronog, Polhogradske gradec in

Čušperk.

Na Stajerskem se je razširil

upor na Gradea. Padli so Kun-

sperg, Podsreda, Bilec, Štorec in Bre-

zice.

Na Koroškem so imeli puntarji

svoje središče v Rojah blizu Št.

Andreža, a koroški deželniki stanovi

so poslali proti njim dobro ob-

oroženo vojsko 1500 mož, ki je

upornike po kratkem boju prema-

gal. Medtem so tudi kranjski in

stajerski deželniki stanovi zurali ar-

mando, poveljeval jih je Jurij plem.

Herberstein, ki je premagal in po-

bil najprej manjše trume uporni-

kov pri Gleisdorfu, pri Vuzenici

ob Savi in pri Celju. Glavni ta-

bor upornikov pa je bil še pri Bre-

zicah. Oboroženi le z malimi suli-

cami, meči in kosami se niso mogli

braniti pred napadom dobro ob-

orožene vojske Štajerskega gla-

varja Dietrichsteina, ki je upor-

nike strahovito premagal in be-

gučne, večinoma pobil. Herber-

stein pa je prekoračil Savo in je

v kratkem času zadušil upor na

Kranjskem.

V treh mesecih je bil punt uni-

čen. Sledila je kazen: na Koro-

škem je moral plačevati vsak pod-

ložnik 8 fenigov na leto, na Kranj-

skem pa vsaka hiša 1 goldinar.

Plemstvo se je zavedalo svoje

zmag in ni zmanjšalo bremen, ta-

ko je moral kmet spoznati, da

ni zaup druge rešitve, nego da

zgrabi zvona za orožje.

Pomenibnejši je bil upor leta

1470., ki je našel svoj lahek od-

reči, ki je nadoblast bližnjega

plemiča. Kmet je šel tedaj k plem-

iču, sklenil z njim pogodbo, brem-

ne vojaške službe prevezel plemič,

kmet pa se je zato zavezal, da bo

plemič gotove dni delal na polju

in ne oddajal razne dajatve.

Iz te pogodb je razvila taka,

desetina in drugo.

Pogoba je bila za kmeta usode-

na. Ko je odložil orožje iz rok, je

postal brezmočen in plemič je

mogel vedno bolj razširjati svoje

pravice, ki so postajale vedno tež-

ja krična za kmeta.

Dokler je trajalo naturalno go-

spodarstvo, je slovenski kmet še</